

TABU
W OKU SZEROKO OTWARTYM

**Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Instytut Filologii Słowiańskiej**

TABU

W OKU SZEROKO OTWARTYM

**Redakcja naukowa
Natalia Długosz
przy współpracy Zvonka Dimoskiego**

Poznań 2012

Do druku opiniowali
Mieczysław Balowski, Ewa Kraskowska,
Eli Lučeska, Mariola Walczak-Mikołajczakowa

Korekta: Joanna Dobosiewicz

Projekt okładki: Zvonko Dimoski, Natalia Długosz

Fotografia na okładce: TALIMART

Copyright:
Instytut Filologii Słowiańskiej UAM, Wydawnictwo RYS

Wydanie I, Poznań 2012

ISBN 978-83-60517-83-3

Wydawca:

Wydawnictwo Rys
ul. Różana 9/10, 61-577 Poznań
tel./fax 061 833 16 03, kom. 0600 44 55 80
www.wydawnictworys.com, e-mail: rysstudio@o2.pl

Spis treści

Odsłona <i>Tabu</i>	9
ESTETYKA ŚMIERCI, CIELESNOŚCI, BÓLU I PŁCOWOŚCI.....	11
MARCIN CZERWIŃSKI Tabu seksualności i jego przezwyciężenia w prozie Mirona Białoszewskiego oraz Adama Wiedemanna	13
YAROSLAVA KONIEVA Сексуальні табу в слов'янському фольклорі: зміїна любов	21
ТАТЯНА ИЧЕВСКА Разглобяване на табуто – проблемът за проституцията на страниците на периодичния печат през 30-те и 40-те години на XX век.....	27
ZVONKO DIMOSKI Język i stylizacja w wybranych utworach homoerotycznych (Macedonia, Chorwacja, Polska) ...	37
DOROTA MICHUŁKA O przełamywaniu tabu i nobilitacji gatunku – komiks w edukacji polonistycznej (wydane po 1999 roku podręczniki do klas IV–VI)	45
PATRYCJUSZ PAJAŁK Postać kata w literaturze czeskiej	57
WOJCIECH JÓŹWIAK Ciało torturowane, ciało martwe i jego funkcja w bułgarskiej powieści historycznej	67
ROBERT KULMIŃSKI Wobec samobójstwa.....	75
MONIKA ZAŚKO-ZIELIŃSKA Tabu w listach pożegnalnych samobójców	85
MAGDALENA BOGUSŁAWSKA Przepis na rewolucję. Macedońskie czasopismo „Fokus” (1969–1972) wobec obyczaju, polityki, sztuki.....	95
JAN PEŠINA Demytizace a blasfémie v české svatováclavské tradici.....	105
PAULINA BOGUSZ-TESSMAR Stawrogin – postać z innego porządku ontycznego, czyli o tabuizacji bohatera w perspektywie semiotyki kultury	113
ВЛАДИМИР КАРАЦОСКИ Забраните забележани од Јозеф Обрембски во Порече и нивните улоги	121

ЕЛИ ЛУЧЕСКА	
Околу „Волчјите светци”.....	129
ВЕСНА ПЕТРЕСКА	
Казни за непочитување на сродничките правила.....	139
ВИДАН НИКОЛИЌ	
Три табуирана млека за дојење јунака у српској фолклорној традицији.....	151
MARINKO ZEKIĆ	
Fenomenologija interpretacije bošnjačkog identiteta u širem kontekstu društvene, socijalne i kulturne identifikacije muslimana na europskom tlu.....	161
UŚWIĘCONE I PRZEKŁĘTE W LITERATURZE	171
VIARA MALDJIEVA	
Tabu „chrześcijańskiej” neognozy (na przykładzie tekstów Petyra Dynowa).....	173
ИЛИЯ ПАЧЕВ	
Свещеното място и тайните на пола (романът <i>Земните градини на Богородица</i> от Емилија Дворянова).....	181
GALIA SIMEONOVA-KONACH	
Религиозното табу: Атон и българското <i>écriture feminine</i>	191
EWELINA DRZEWIECKA	
Bluznierstwo w kulturze popularnej. Wizerunki postaci biblijnych w wybranych powieściach bułgarskich XXI wieku.....	203
ADRIANA KOVACHEVA	
Балканские тождества в современной прозе болгарской.....	213
JOANNA RĘKAS	
Przemilczenia w dziełach przemilczanego twórcy. Przypadek Mirka Jirsaka.....	219
EWA SZPERLIK	
Wstydlive, niechciane, przemilczane. (Nie)obecność tabu w najnowszej prozie chorwackiej...	227
NATALIA WYSZOGRODZKA-LIBERADZKA	
Tematy tabu w <i>Lunaparku</i> Tomislava Zajca.....	235
ANNA CAR	
Przekraczanie tabu a poszerzanie granic interpretacji – teoria <i>queer</i> w czytaniu klasyki i kanonu (na przykładzie prozy Ladislava Fuksa).....	243
ANITA JARZYNA	
Wolność powie: „krew”. O eufemizmach w języku myśliwych.....	253
KAROLINA KORCZ	
<i>Gnój</i> Wojciecha Kuczoka jako wyzwanie rzucone tradycyjnemu modelowi rodziny i wychowania.....	263

AGATA FIRLEJ <i>Onanizm jako światopogląd. O filozofii Bohuslava Brouka</i>	271
ANNA SYLWIA MAĆKOWIAK When love is not concerned with age... – taboo story of love in V. Nabokov’s <i>Lolita</i>	281
BRYGIDA PUDEŁKO The Search for Identity in Conrad’s <i>Under Western Eyes</i> and Turgenev’s <i>Virgin Soil</i>	285
ANNA SKIBSKA Tabu <i>versus</i> nieprzechodniość	291
TROPY TABU W PISARSTWIE KOBIECYM	299
ANERA RYZNAR Razaranje tjelesnih tabua u suvremenoj hrvatskoj ženjskoj prozi (S. Drakulić, D. Drndić, D. Ugrešić).....	301
GABRIELA ABRASOWICZ Ucieleśnienia – omówienia – niedomówienia w świecie <i>Supermarketu</i> Biljany Srbljanović	311
PAULINA KUDZIN O czym wiedziała mała dziewczynka? Pamięć, przemoc i smutek w powieści <i>Murzyn</i> Tatjany Gromaču.....	321
САЊА ЗЛАТКОВИЋ Проблем табуа и поступак детабуизације у <i>Писмима из Ниша о харемима</i> Јелене Димитријевић	331
MACIEJ DUDA Łamanie tabu jako strategia komunikacyjna w pisarstwie kobiecym, czyli zapowiedź inwersji moralnej	339
AGNIESZKA KRUSZYŃSKA Tabu doświadczeń i pamięci w prozie Marii Dąbrowskiej	347
KSYMENA FILIPOWICZ-TOKARSKA Literackie opracowania motywu przerywania niechcianej ciąży w najnowszej polskiej prozie kobiecej	357
АНТОАНЕТА ДИМИТРОВА Нарушаване на табу и прояви на толерантност и нетолерантност в интеркултурната комуникация: България през погледа на Инга Дьор и Сибиле Левичаров.....	365
GRANICE TABU W JEZYKU	377
KATARINA BRAJDIĆ Eufemizam i tabu u reklamnom diskurzu	379

ALISA MAHMUTOVIĆ RAKOVAC, EDISA GAZETIĆ Frazemi eufemizmi u prozi Miljenka Jergovića	387
HELMUT WILHELM SCHALLER Tabuwörter, Euphemismen und Volksetymologien in slawischen Sprachen.....	397
MAGDALENA BAER Czytając przez dotyk – pismo punktowe dla niewidomych w Polsce i Chorwacji	407
NATALIA DŁUGOSZ „Zemja a ludźo, kak sym was lubował!” – górnołużyckie inskrypcje nagrobne w ujęciu językoznawczym	417
PETAR LYANGUZOV ‘Obraza’ w bułgarskiej i polskiej świadomości językowej.....	427
МИЛКА НИКОЛИЋ Од божанског атрибута до табуа: о изразу ‘риба брига’ у српском језику (лингвокултуролошки аспект)	435
ARTUR STĘPLEWSKI Wulgaryzmy – tabu, czy dobro narodowe Słowian	443
EPILOG	449
KRISTINA BABOŠEK Subversive Handicrafts – Taboos in the weaving of culture.....	451